

Zvonček.

Ko je stvaril Bog cvetice,
Zvončku nežnemu je djal:
„Ti pa klical boš sestrice,
Vigred jim oznanjeval!“

Zvesto hoče spolnjevati,
Zvonček, kar je rekel Bog,
Več ne more mirno spati,
Dasi sneg še krije log.

Enkrat naglo se predrami,
Češ, zaspan je pravi čas,
Skoči kvišku v srajčki sami
In budeč povzdigne glas.

Teloh pa mu modro pravi:
„Dete nežno, ni še čas,
Sneg leži še po naravi,
Sape niso te za vas.“

Dé trobentica mu mala:
„Rogovilež siten si,
Tak prijetno sem sanjala,
Pojdi pa nazaj zaspì!“

In vijolica pohlevna,
Ki še dosti spala ni,
Pravi: „Kaj čem cvetka revna,
Ko me glava še boli.“

Tak potočnica zajoka,
Ko zasliši sitni glas:
„Led naj zgine prej s potoka,
Zame ni še ugoden čas.“

In potonka vsa zaspana
Izgovarja se tako:
„Kadar mine zadnja slana,
Takrat vzdignem jaz glavo.“

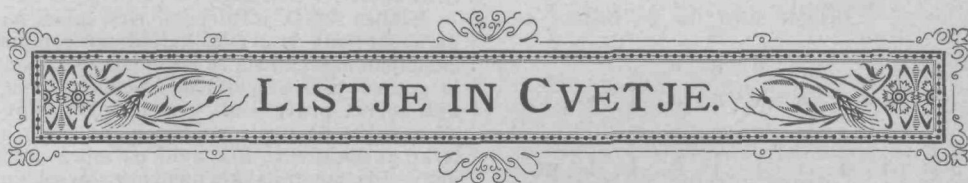
Pravi roža krasotica:
„Meni se nič ne mudi,
Še ne kuka kukavica,
Slavček v gaju še molči.“

„Čakajte“, se limbar beli
Oglašuje tudi vmes,
„Jaz v krasoti vstanem celi,
Kadar bode blizo kres.“

Dolgo so besedovale
Druge cvetke še tako,
Dokler niso vse pospale
In sanjale spet sladko.

Zvonček zdaj v pomoč pokliče
Solnčne žarke neki dan,
In koj krije dole, griče
Prt cvetličji prekrasán.

— a.

Iz zaklada naših pregovorov.

5. Šiba poje novo mašo.

Kateri že znate vsaj po nekoliko razločevati takozvane pesniške ali govorniške podobe, kakor jih obširnejše razlaga „Vrtec“ iz leta 1897., ste se že gotovo prepričali, da velika množica pregovorov se izraža v takih podobah. Tako tudi pregovor: „Šiba poje novo mašo.“ Tukaj je povedan vzrok mesto posledic, oziroma: orodje mesto dela, ki se ž njim izvršuje (metonimija) in pomen je: Mladenič, katerega je strahovala šiba, postane duhovnik. Pa nikar ne mislite samo na to, da je bilo takega treba veliko tepsti in s pretepanjem priganjati k učenju; o ne, šiba ni samo dobro mazilo, marveč je tudi koristno strašilo — tam kje v kotu ali na polici ali pa za zarcalom na steni. Saj Miklavž prinese šibico tudi pridnim otrokom, ne zato, da bi bili tepeni, marveč zato, da bi imeli blago-dejen strah.

Pa v tem pregovoru ni samo jedna podoba. Šiba nam tudi (kot sinekdoha: del za celoto) lahko pomeni vsako drugo kazen ter strah pred sleherno kaznijo. Torej: „Šiba poje novo mašo“ pomeni: Kdor je bil ves čas strogo vzgojevan, je vrl mladenič in se popne slednjič do časti, da poje novo mašo.

Pa še nisem pri kraju. Omeniti vam moram še tretjo podobo v tem pregovoru (tudi: del za celoto). „Novo mašo peti“ nam pové častni nastop le jedne službe, jednega častitljivega stanu; a pregovor se sme tolmačiti še v širšem pomenu za vsako častno službo. Torej je pomen našega lepega pregovora ta-le: Kdor se je s pravo resnobo in ostrojtjo vzgojeval ter pošteno in vzgledno preživel svoja mlada leta, dobi že brez skrbi svojo pošteno službo. Tisti, ki natančneje poznajo ljudi in svet, pravijo, da je še zmiraj več izvrstnih služb nego izvrstnih ljudij zanje.

Pripomnim le še to, da mi ta pregovor ne ugaja popolnoma: strah pred šibo — človeško ali božjo ni najboljši nagib našemu dejanju in se imenuje hlapčevski strah (timor servilis); plemenit mladenič se varuje hudega in se prizadeva za dobro iz višjih namenov, ima sinovski strah (timor filialis) ali sinovsko ljubezen do Boga in do njegovih namestnikov — svojih predstojnikov na zemlji!

Zastavica.

Dve črki — svarilo,
Tri črke — število,
Štiri — v hiši stoji,
Pet — k nebu kipi.

Fr. Zdravko.

Računska naloga.

(Priobčil A. Bidov.)

Kako se lahko iz števil: 1, 2, 3, 4, 5,
6, 7, 8, 9 napravi število 100?

Demant.

(Priobčil Fr. Zdravko.)

a
a a a
a a a a a
a a a č e e e
i i i j j k l l m
m n o p r r r r
r s s s t
t v v
v

Te črke je tako razvrstiti, da se bode po vrsti bralo: 1. samoglasnik, 2. žensko ime, 3. zelo zaželena reč, 4. pokrivalo, 5. kar naj se ugane, 6. slaba lastnost, 7. sad, 8. škoduje železu, 9. samoglasnik — po sredi navzdol in počez pa besedi temu mesecu primerni.

(Rešitev in imena rešilcev v prih. listu.)

Nové knjige in listi.

1. *Marijina otroka*. Povest iz kavkaških gorá. V nemškem spisal Josip Spillmann S. J. S štirimi podobami. Cena mehko vez. 40 v., kart. 60 v. — Ta jako mikavna povest nas še tembolj veseli, ker imamo Slovenci, sicer goreči častilci Matere božje, sploh še premalo takih povestij, v katerih se pripoveduje o Marijini slavi, o njeni dobrotljivosti, mogočni priprošnji itd. Seveda je popolnoma razumna nekoliko bolj odrasli mladini. Jezik je gladek in lahkorazumen; le nekatere reči bi imeli radi drugače, n. pr.: vsaj stoji vedno mesto saj; za more mesto: more.

2. *Pisanice*. Pesmi za mladino. Zložil Anton Zupančič. Ljubljana 1900. Lavoslav Schwentner. Cena: kart. 80 v., po pošti 85 v. — Krasen šopek je tu povil naši mladí nadarjeni pesnik iz cvetic, katere so pridnim čitateljem našega lista že većinoma vse znane in gotovo tudi priljubljene. Nekatere izmej njih so res pravi biseri v mladinskem slovtvu, nekaj pa jih je po vsebini nejasnih in težko razumljivih. Pristaviti pa mora uredništvo, da mu iz lahko umevnega uzroka ni kaj ljubo, ako se iz njegovih listov preveč ponatiskuje.

3. *Šmarnice*. Mariji, majnika Kraljici, v venec splel Martin Jurkovič, kn. škof. duh. svetnik in župnik pri Sv. Petru poleg Maribora. Maribor 1900. Založil pisatelj. Tisk tiskarne sv. Cirila v Mariboru. Cena: mehko vez. 80 v., trdo 1 K 30 v., v usnji 1 K 60 v., po pošti 10 v. več. — Knjigo dela posebno mikavno to, da se tvarina razvija s primerjanjem z navadnimi cveticami.

„Vrtec“ izhaja 1. dné vsacega meseca in stoji s prilogo vred za vse leto 5 K 20 h, za pol leta 2 K 60 h. — Uredništvo in upravníštvo sv. Petra cesta št. 76, v Ljubljani.

Izdaje društvo „Pripravniški dom“. — Urejuje Ant. Kržiš. — Tiska Katoliška Tiskarna v Ljubljani.